

РЕШЕНИЕ

№ 11667

гр. София, 04.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 141 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИЛВИЯ СТ.
ХАЗЪРБАСАНОВА

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА АЛ. ЛАЗАРОВА
като разгледа докладваното от СИЛВИЯ СТ. ХАЗЪРБАСАНОВА
Гражданско дело № 20221110149740 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Дял I, глава XII от ГПК.

Образувано е по искова молба на М. И. А – Г против М, с която са предявени иски с правно основание чл. 125 ЗДСл във връзка с чл.106, ал.2 ЗДСл във връзка с чл.106, ал.1, т.2 във вр. с чл.39 ЗДСл и чл.86 ЗЗД за сумата от **7 190,26 лв.** за периода от 09.06.2022 г. до 08.08.2022 г. и иск по чл.86 ЗЗД за законната лихва за забава върху главницата в размер на **100.86 лв.** за периода от 09.07.2022 г. – 12.09.2022 г.

Ищецът М. И. А – Г твърди, че на 14.08.2017 г. била назначена на длъжност „директор“ в Дирекция „Управление на собствеността и материалнотехническо осигуряване“ срещу основна заплата в размер на 2 450 лв., като към 2022 г. заплата е възлизала на 3595.13 лв. С Постановление № 88 на Министерски съвет от 2022 г., за изменение и допълнение на Устройствен правилник на М, приет с Постановление № 202 на Министерски съвет от 2013 г. е премахната, както като наименование, така и като функции Дирекция „Управление на собствеността и материално-техническо осигуряване“. Със заповед № ЧР-95-00-279/08.06.2022 г. на Министъра на външните работи е съкратена длъжността „директор“ в Дирекция „Управление на собствеността и материално-техническо осигуряване“. На основание тези заповед и е издадена Заповед № Т – 654/08.06.2022 г., по силата на която е прекратено служебното правоотношение между М. И. А – Г и М, считано от 09.06.2022 г. В заповедта били посочени дължимите обезщетения, вкл. и това по чл.106, ал.2 от ЗДСл. Към 11.07.2022 г. били изплатени всички обезщетения на ищеца, с изключение на това чл.106, ал.2 от ЗДСл. При изложените фактически твърдения претендира заплащане на обезщетение за оставане без работа в размер на 7 190,26 лв. за периода от два месеца, а именно от 09.06.2022 г. до 08.08.2022 г.; както и законната лихва за забава върху горепосочената сума в размер на 100.86 лв. за периода от 09.07.2022 г. – 12.09.2022 г.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника М, в който оспорва предявения иск изцяло. Посочва, че обезщетението не е все още дължимо, тъй като имало висящо дело по оспорване на законосъобразността на заповедта. Не оспорва, че ищецът е входил покана за изплащане на обезщетението при ответника, но твърди, че тя не е породила действие, тъй като била подадена от лице без представителна власт. Същото

важало и за молбата от 16.08.2022 г. Оспорва доказателствената стойност на представената с молбата от 16.08.2022 г., нотариална заверена декларация. По изложените съображения моли за отхвърляне на исквете.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

Съдът е сезиран с искиве с правна квалификация чл. 125 ЗДСл във връзка с чл.106, ал.2 ЗДСл във връзка с чл.106, ал.1, т.2 във вр. с чл.39 ЗДСл и чл.86 ЗЗД.

Основателността на предявените искиве предполага доказването на следните материални предпоставки (юридически факти): 1) страните да са се намирали в служебно правоотношение; 2) служебното правоотношение да е било прекратено, поради съкращаване в щата; 3) ищецът да е останал без работа след прекратяването на служебното правоотношение 4) изпадането на длъжника в забава и размера на мораторната лихва.

Между страните не се спори, поради което с доклада по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК е отделено за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че ищецът е работил при ответника по служебно правоотношение на длъжност „директор“ в Дирекция „Управление на собствеността и материално-техническо осигуряване“ за периода от 14.08.2017 г. до 09.06.2022 г. Това се подкрепя и от представеното заверено копие на служебна книжка на ищеца № 262/01.06.2000 г., серия А 19552.

Не се спори между страните, а и от представената заповед № Т-564/08.06.2022 г. на М се установява, че служебното правоотношение на ищеца е прекратено, считано от 09.06.2022 г., на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл, във връзка с Постановление № 88 на Министерския съвет от 2022 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на М, Заповед № ЧР-95-00-279/08.06.2022 г. и Заповед № ЧР-95-00-280/08.06.2022 г., поради съкращаване на длъжността. В заповедта е посочено, че на ищеца следва да се изплатят следните обезщетения: по чл. 106, ал. 4 ЗДСл за неспазен срок на предизвестие, по чл. 61, ал. 1 ЗДСл за неизползван платен годишен отпуск и обезщетение по чл. 106, ал. 2 ЗДСл за времето през което държавния служител е останал без работа, но за не повече от два месеца.

За установяване факта на оставане без работа през процесния период ищеца е ангажирал разпореждане № 214-00-83-05-1/22.06.2022 г. на НОИ, ТП – София град, от което се установява, че М. И. А – Г е била регистрирана в Агенция по заетостта на 10.06.2022 г., както и че на основание чл. 54ж, ал. 1, вр. чл. 54а, ал. 1, чл. 54б, ал. 1 и чл. 54в, ал. 1 КСО на ищцата е отпуснато парично обезщетение за безработица в размер на 85,71 лв., считано от 09.06.2022 г. до 08.06.2023 г. С разпореждане № 214-00-8305-3/26.08.2022 г. на НОИ, ТП – София град, на основание чл. 54ж, ал. 1, вр. чл. 54г, ал. 3 КСО е възобновено изплащането на отпуснатото с разпореждане № 214-00-83-05-1/22.06.2022 г. на НОИ, ТП – София град обезщетение за безработица за периода от 09.08.2022 г. до 08.08.2023 г., поради изтичане периода на обезщетението за оставане без работа. С разпореждане № 214-00-8305-4/27.03.2023 г. на НОИ, ТП – София град, на основание чл. 54ж, ал. 1, вр. чл. 54д, ал. 1, т. 1 КСО е прекратено изплащането на отпуснатото обезщетение, считано от 21.03.2023 г., поради започване на трудова дейност на ищеца. От представените по делото служебни бележки с изх. № 60-01-07-5569/21.03.2023 г. и с изх. № 60-01-07-7942/28.04.2023 г. на Агенция по заетостта се установява, че М. Г е била регистрирана като търсещо работа лице в дирекция „Бюро по труда“ за периода 10.06.2022 г. – 20.03.2023 г. В подкрепа на това е и представеното по делото писмо № 10-00-2528#1/28.04.2023 г. на Агенция по заетостта, дирекция „Бюро по труда – Сердика“ гр. София. От постъпилото по делото писмо с изх. № 04-24-14-147 #1/12.05.2023 г. на НАП, ТД офис „Оборище“ се установява, че в информационната система на НАП липсват данни за регистрирани трудови договори и служебни правоотношения за М. Г за периода от 10.06.2022 г. до 09.08.2022 г. С оглед на така ангажираните доказателства съдът приема, че за периода от 09.06.2022 г. до 08.08.2022 г. ищецът не се е намирал в друго служебно или трудово правоотношение.

Законът за държавния служител в разпоредбите си на чл. 104 ЗДСл. и чл. 106, ал. 2 и,

ал. 3 ЗДСл. предвижда различни обезщетения с оглед основаниято, въз основа на което е прекратено служебното правоотношение. Обезщетенията по първата от двете правни норми са за общи основания за прекратяване на служебното правоотношение, а тези по втората, за случаи при едностранно прекратяване от органа по назначението с предизвестие - в този смисъл Решение № 1012 от 21.10.2008 г. на ВКС по гр. д. № 3590/2007 г., I г. о., ГК.

Според правилото на чл. 106, ал. 2 ЗДСл., във вр. чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл., органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие при съкращаване на длъжността. В случаите по, ал. 1, т. 1 и 2 държавният служител има право на обезщетение за времето, през което е останал без работа, но не за повече от два месеца. С акт на Министерския съвет може да се предвиди обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок държавният служител е постъпил на друга държавна служба с по-ниска заплата, той има право на разликата за същия срок.

С оглед изложеното, когато трудовото правоотношение е прекратено на посоченото основание - с предизвестие, поради съкращаване в щата (каквото е процесния случай, въпреки че не е спазен срокът на предизвестиято, което не се отразява на основаниято за прекратяване на правоотношението), обезщетението по чл. 106, ал. 2 ЗДСл. се дължи винаги, като за разлика от нормите на общото трудово право (вж. чл. 225 КТ), дължимостта на обезщетението не е предпоставена от незаконност на уволнението и неговата отмяна, поради което неоснователно се явява възражението на ответника за недължимост на обезщетението, поради наличие на висящ спор относно законосъобразността на заповед № Т-564/08.06.2022 г. на М, с която е прекратено служебното правоотношение на ищцата, доколкото съдът намира, че не е налице преюдициалност между двете производства. Дължимостта на обезщетението е безусловна, тъй като същата е свързана единствено с основаниято за прекратяване на служебното правоотношение. Поради това в съдебната практика се приема, че обезщетението по чл. 106, ал. 2 от ЗДСл е получено по повод едностранното прекратяване на служебното правоотношение и при отмяната му не се дължи връщането му - вж. Решение № 1023 от 19.11.2008 г. на ВКС по гр. д. № 1036/2006 г., I г. о.; Решение № 1023 от 19.11.2008 г. на ВКС по гр. д. № 1036/2007 г., I г. о., ГК. Предвиденото в чл. 106, ал. 2 ЗДСл. обезщетение има, от една страна, известен алиментен характер, поради което и същото е ограничено със срок по отношение на формирането му. От друга страна, алиментният характер на обезщетението, се предпоставя и от факта, че следва лицето, което е било в служебно правоотношение да има достатъчно време, за да намери нова работа, за който период да е обезпечено неговото и на семейството му съществуване и обезпечаване на елементарни нужди. Това е обусловено от факта, че за лицата, които полагат труд като държавни служители - за разлика от лицата по трудови правоотношения по КТ, са налице ограничения по отношение възможността същите да полагат допълнителен труд или да извършват определени дейности, докато се намират в служебно правоотношение - напр. ограниченията по чл. 7, ал. 2 ЗДСл. Поради това се предвиждат определени основания за заплащане на обезщетения на държавни служители при прекратяване на трудовото правоотношение.

В настоящия случай е ирелевантно наличието на причинна връзка между прекратяването на служебното правоотношение и оставането без работа. Разпоредбата на **чл. 106, ал. 2 от ЗДСл.** не предвижда изследване на съществуването на такава причинна връзка. Това е така, доколкото това обезщетение е дължимо при законосъобразно прекратяване на служебното правоотношение на посоченото основание - съкращаване в щата. В случаите, когато е налице незаконосъобразно прекратяване на служебното правоотношение обезщетението е дължимо в резултат противоправно увреждане на служителя, поради което и в този случай следва да бъде обсъждано наличието на причинна връзка. Обезщетенията по **чл. 104, ал. 1** и **чл. 106, ал. 2 от ЗДСл.** не произтичат от едно и също основание. Това е така, доколкото в единия случай прекратяването на служебното правоотношение е обявено за незаконно (т.е. отменен незаконен административен акт), а във втория случай - то е законно и основаниято за това е изрично предвиденото в, ал. 1 от чл. 106 - съкращаване на длъжността, заемана от ищеца. Поради изложеното дължимостта на

претендираното в настоящото производство обезщетение е обусловено единствено от основанието за прекратяване на служебното правоотношение.

Налице е и извънсъдебно признание на ответника, че обезщетение по чл. 106, ал. 2 ЗДСл се дължи, тъй като с представената по делото Заповед за прекратяване на служебното правоотношение № Т-564/08.06.2022г., изрично е посочено, че на ищеца следва да се изплати претендираното обезщетение. А извънсъдебното признание на факти е едно от най-сигурните доказателства в гражданския процес, което преценено в съвкупност с останалите доказателства по делото, води до извод за основателност на предявения главен иск.

Неоснователно е възражението на ответника за липса на представителна власт на адвокат Б., относно подаване на покана за плащане на процесното обезщетение от 11.07.2022 г. и при подаване до ответника на молба от 16.08.2022 г., с която молба са представени доказателства за оставане на ищеца без работа. От една страна, посоченото обстоятелство е неотнормимо към процесния спор и дължимостта на обезщетението по чл. 106, ал. 2 ЗДСл, а от друга, съдът намира, че съгласно разясненията, дадени в т.2 от Тълкувателно решение № 5 от 12.12.2016 г. по тълк.д. № 5/2014 г. на Върховен касационен съд, ОСГТК, на липсата на представителна власт може да се позове само ненадлежно представлявания, каквото позоваване липсва в настоящия случай.

Неоснователно се явява и оспорването доказателствената стойност на представената по делото нотариално заверена декларация от 15.08.2022 г., в която ищцата декларира, че е останала без работа през процесния период, доколкото посоченото обстоятелство се подкрепя и от останалия събрания по делото доказателствен материал.

С оглед на гореизложеното съдът намира предявеният иск за доказан по своето основание. За установяване размера на претенцията по делото е приета съдебно-счетоводна експертиза, от която се установява, че основното трудово възнаграждение на ищцата към датата на прекратяване на трудовото правоотношение е в размер на 3 595,13 лв., като вещото лице е посочило, че дължимото обезщетение за периода от 09.06.2022 г. до 09.08.2022 г. е в размер на 7 147,63 лв., а законната лихва за периода от 01.07.2022 г. до 13.09.2022 г. възлиза на сумата в общ размер от 99,82 лв. Съгласно разпоредбата на чл. 106, ал. 2 ЗДСл, държавният служител има право на обезщетение за времето, през което е останал без работа, но не за повече от два месеца. Установи се по делото, като за това страните нямат спор, че последната основна работна заплата на ищцата е била в размер на 3 595,13 лв., поради което съдът намира, че предявеният иск следва да бъде уважен в пълния предявен размер от **7 190,26 лв. за периода от два месеца, а именно от 09.06.2022 г. до 08.08.2022 г.**, доколкото размерът на обезщетението не се определя пропорционално на работните дни през процесния период, поради което съдът не кредитира заключението на вещото лице в тази му част.

По отношение предявения иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД съдът намира следното: на общо основание обезщетение за забава се дължи по правилото на чл. 84 от ЗЗД, според което, когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му, а когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава след като е бил поканен от кредитора. От представените по делото покана за плащане и електронна кореспонденция между страните се установява, че ищецът е отправил покана за заплащане на процесното обезщетение до ответника на 11.07.2022 г., от който момент и съдът намира, че е налице забава по отношение на длъжника. Ето защо съдът намира иска за забава за основателен, в размер определен от съда по реда на чл. 162 ГПК чрез лихвен калкулатор, до сумата от общо **98,86 лв. и за периода от 11.07.2022 г. до 12.09.2022 г.**, като за разликата до пълния предявен размер от 100,86 лв. искът подлежи на отхвърляне като неоснователен.

При този изход на спора право на разносики имат и двете страни. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата в размер на 699,81 лв., съобразно уважената част от исковете, като съдът намира за неоснователно възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение, доколкото съгласно чл. 7, ал. 2, т. 3 НМРАВ минималното възнаграждение възлиза в размер на 694,56

лв., което е близко до това, претендираното от ищеца.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата в размер на 0,03 лв., съобразно отхвърлената част от исквете.

Съгласно чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на СРС сумата в размер на 637,44 лв. за държавна такса и депозит за вещо лице, съобразно уважената част от исквете.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М, адрес: гр. София, ул. „... да заплати на М. И. А – Г, ЕГН *****, адрес: гр. София, ж.к. „Левски Зона – Г“ №...1, на основание чл. 106, ал. 2 ЗДСл., във вр. чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл., сумата от **7 190,26 лв.**, представляваща обезщетение за оставане без работа за два месеца, а именно за периода от 09.06.2022 г. до 08.08.2022 г., поради прекратяване на служебното правоотношение на ищцата със Заповед № Т – 654/08.06.2022 г., поради съкращаване на длъжността.

ОСЪЖДА М, адрес: гр. София, ул. „... да заплати на М. И. А – Г, ЕГН *****, адрес: гр. София, ж.к. „Левски Зона – Г“ №...1, на основание чл. 86 ЗЗД сумата от **98,86 лв.**, предсатвляваща обезщетение за забава за периода от 11.07.2022 г. до 12.09.2022 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния предявен размер от 100,86 лв., като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА М, адрес: гр. София, ул. „... да заплати на М. И. А – Г, ЕГН *****, адрес: гр. София, ж.к. „Левски Зона – Г“ №...1, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 699,81 лв., представляваща разноски по делото, съобразно уважената част от исквете

ОСЪЖДА М, адрес: гр. София, ул. „... да заплати по сметка на Софийски районен съд на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата 637,44 лв. – разноски по делото за държавна такса и депозит за ССЧЕ.

ОСЪЖДА М. И. А – Г, ЕГН *****, адрес: гр. София, ж.к. „Левски Зона – Г“ №...1, да заплати на М, адрес: гр. София, ул. „...“, сумата в размер на 0,03 лв. – разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от същото на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____